

JEDOVNICKÝ zpravodaj

březen–duben 2025

Slovo starostky

Vážení spoluobčané, ráda bych vás informovala o několika akcích, které v našem městysi aktuálně probíhají a které nás čekají v nadcházejících měsících. Najdete mezi nimi nejen pokračování infrastrukturních projektů, ale i kulturní akce, které obohatí náš život.

Dokončovací práce na výměně veřejného osvětlení

V současnosti probíhají dokončovací práce související s výměnou světel veřejného osvětlení na celém území městyse. Tento projekt je součástí širšího záměru na modernizaci veřejného osvětlení. Nainstalovaná LED světla spotřebovávají až o 70% méně energie, což vede k nižším nákladům na elektrickou energii. Jejich výhodou by také měly být méně časté výměny svítidel, nižší náklady na údržbu a opravy a v neposlední řadě snížení světelného znečištění.

Nové sloupky veřejného osvětlení na ulici Absolonova a na části ulice Kopeček

Na ulici Absolonova je plánována v první polovině roku instalace nových sloupů veřejného osvětlení v návaznosti na projekt kabelizace vedení nízkého napětí, jehož investorem je společnost EG.D. Taktéž na ulici Kopeček bude muset ze stejného důvodu městys instalovat nové sloupky s veřejným osvětlením na trase podél silnice nad kulturním domem směrem k hrázi rybníka.

Pokračování prací na ulici K Propadání

Opravy komunikací a výstavba chodníků na ulici K Propadání a Wanklova pokračují dle plánu. V současnosti probíhá výstavba chodníků a nájездů k rodinným domům na ul. K Propadání, následovat bude oprava komunikace na ulici Wanklova a dodláždění bočních ulic.

Schůzka s občany – zavedení systému door-to-door pro odpadové hospodářství

Na čtvrtek **10. dubna 2025 v 18 hodin** je naplánována v kinosále kulturního domu schůzka s občany za účasti zástupce Technických služeb Malá Haná, která bude věnována zavedení nového door-to-door systému pro sběr odpadu. Zahájení nového systému svozu je plánováno od 1. 10. 2025. Přinese větší pohodlí a efektivitu v odpadovém hospodářství, a to díky pravidelnému sběru odpadu přímo u domácností. Na schůzce se budete moci dozvědět podrobnosti o fungování systému a budete mít možnost zeptat se na jakékoli nejasnosti.

Oprava střechy kulturního domu

V nejbližší době se chystáme vypsát výběrové řízení na opravu střechy kulturního domu. Byli bychom rádi, kdyby realizace proběhla od července do října 2025. O průběhu prací a případných omezeních vás budeme včas informovat.

JEDOVNICKÝ ZPRAVODAJ, BŘEZEN / DUBEN 2025, číslo 2, rok 2025. Vychází 3. 4. 2025.

Vydává městys Jedovnice, adresa: Havlíčkovo nám. č. 71, 679 06 Jedovnice. Kontaktní místo: Knihovna Jedovnice, Havlíčkovo náměstí 311, e-mail: zpravodaj@jedovnice.cz.

Vychází jako dvouměsíčník. Distribuuje se zdarma do všech domácností a škol v Jedovnicích.

Registrační číslo MK ČR E 11383. Sazba Ing. Petr Slaviček. Tiskne Tiskárna A.M.G.

Foto na titulní straně: Lucie Grycová (Velikonoce 2023, „hrkači“ od Hrubé lípy).

Městys Jedovnice má právo v případě potřeby příspěvky krátit. Za věcnou a jazykovou správnost materiálů zveřejněných ve zpravodaji odpovídají autoři. **Poplatek za inzerci přijímá paní Hana Hrušková**, referentka majetku ÚM Jedovnice, Havlíčkovo nám. č. 71, 679 06 Jedovnice, tel. 516 528 214, e-mail: majetek@jedovnice.cz.

Ceník inzerce: plošná inzerce – 1200 Kč celostránková, 600 Kč polovina stránky, 400 Kč třetina stránky, 300 Kč, čtvrtina stránky; řádková inzerce – 70 Kč za 1. řádek, za každý další +30 Kč.

Uzávěrka příštího čísla (KVĚTEN / ČERVEN 2025) bude v úterý 20. 5. 2025 v 15 hodin.

Kulturní dům je klíčovým centrem pro komunitní život v našem městysi a opravu střechy si po cca čtyřiceti letech jistě zaslouží.

Koncert k 80. výročí ukončení druhé světové války

Dne **27. dubna 2025 v 17 hodin** se v kostele sv. Petra a Pavla uskuteční koncert k 80. výročí ukončení 2. světové války za účasti souboru Musica Nova. Tento koncert bude příležitostí k uctění památky všech, kteří se podíleli na ukončení druhé světové války, a zároveň oslav míru a svobody. Všichni jste srdečně zváni.

Parohaté setkání 23.–25. 5. 2025

Členové přípravného výboru – M. Gabrielová, ing. J. Plich, L. Blažek a ing. J. Matuška

– intenzivně pracují na tom, aby s podporou místních spolků pro vás i účastníky obcí a měst, které mají ve znaku paroží, připravili na sobotu **24. května 2025** pestrý program plný kulturních, společenských i zábavných aktivit. Setkání parohatých měst, které se po delší odmlce vrací opět do Jedovnic, nabídne příležitost setkat se s přáteli i novými lidmi.

Děkujeme za vaši spolupráci a trpělivost

Věřím, že všechny uvedené projekty a akce budou přínosem pro nás všechny.

Současně Vám děkuji, spolu s ostatními, kteří se na realizaci uvedených záměrů podílejí, za Vaši trpělivost a spolupráci.

Irena Žižková, starostka

Participativní rozpočet 2025

V prvním kole se sešlo celkem 30 návrhů. Některé podněty jsou součástí už připravených projektů, proto jsou z hlasování v dalších kolech vyřazeny. Některé jsou natolik nízkonákladové a potřebné, že budou uskutečněny i bez hlasování.

Přesný přehled všech návrhů bude zveřejněn na obecním webu.

V rozpočtu je vyhrazena částka 500 000 Kč. Pokud by „zvítězily“ méně nákladné nápady, obec realizuje více návrhů, ne jen jediný vítězný.

V 1. kole se bude vybírat z těchto návrhů:

1. Zřízení pítka mezi tenisovými kurty a workoutovým hřištěm.
2. Zřízení swapobudky (bezkontaktní výměna drobných předmětů z domácnosti, umístění na dobře viditelném místě; podobně již fungují třeba výměny knížek).
3. Stezka pro bosé nohy z přírodních materiálů, s ohraničenými okraji (např.

u dětského hřiště na konci Olšovecké ul. nebo za kulturním domem).

4. Opravit „Jedličák“ pro pěší (příkrá přírodní cesta od konce ulice Nad Rybníkem dolů k Barachovu).
5. Nové skříňky a vybavení do kuchyňky v kulturním domě, oprava vodovodu v kuchyňce.
6. Oprava chodníčku k pomníku obětem 2. světové války a oprava vlastního pomníku.
7. Pořízení stálých stolů na stolní tenis (např. hřiště za kulturním domem, hřiště v Legionářské).
8. Odpočívadlo nebo lavičky na Salajně.
9. Veřejné griloviště v zeleni u rybníka.

Hlasování proběhne on-line i klasicky (v knihovně). Konec hlasování je stanoven v pondělí 21. 4. 2025 ve 24 hodin. Sledujte tedy obecní web, facebook, textžurnál, nástěnku na úřadě.

za radu obce Josef Plich

Příspěvek na kastraci koček a kocourů v roce 2025

V letošním roce schválila Rada městyse Jedovnice navýšení příspěvku pro žadatele a upravila podmínky jeho poskytování. Příspěvek je primárně určen pro kastraci toulavých nebo opuštěných koček a kocourů, ale může být případně využit i pro kastraci domácích mazlíčků vlastněných obyvateli s trvalým pobytem v Jedovnicích. V roce 2025 je pro tento účel vyčleněno 20 000 Kč.

Příspěvek je poskytován na kastraci kočky nebo kocoura v jednotné výši 800 Kč, a to nanejvýš pro tři zvířata ročně na jedno číslo popisné nebo orientační.

Podmínky poskytnutí příspěvku:

- žadatel – vlastník kočky / kocoura nebo “přechodný pečovatel” o toulavou nebo opuštěnou kočku / kocoura má prokazatelně trvalý pobyt v Jedovnicích;
- chov nebo nalezení kočky / kocoura probíhá na území městyse Jedovnice;

- nově může žadatel nechat vykastrovat kočku / kocoura u kteréhokoliv veterináře.
- Finanční dar bude poskytován pouze do vyčerpání objemu finančních prostředků určených pro zajištění programu kastrace.

V případě kladného rozhodnutí bude žadatel finanční dar vyplacen v hotovosti na pokladně Úřadu městyse Jedovnice.

O podporu mohou zájemci požádat do tří měsíců od provedení zákroku.

Kompletní *Pravidla poskytování finančního daru na kastraci koček a kocourů v městyse Jedovnice* najdete na www.jedovnice.cz v sloupci Městys – sekce Vyhlášky a nařízení.

Tamtéž je ke stažení také formulář žádosti. V papírové podobě můžete formulář také získat na podatelně a pokladně Úřadu městyse Jedovnice.

Rada městyse Jedovnice

Upozornění na povinnost platby poplatku za odpad

Upozorňujeme občany cizích národností s pobytem v Jedovnicích, že mají povinnost platit místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství. Formulář

k přihlášení je na webu městyse nebo si ho mohou osobně vyzvednout přímo na Úřadu městyse Jedovnice.

Lenka Škvařilová, referentka poplatků

Senioři do Aschheimu

V rámci partnerské spolupráce s bavorskými obcemi Aschheim a Dornach mají obě naše obce, Jedovnice a Kotvrdovice, možnost v příštím roce uspořádat pětidenní zájezd našich seniorů do partnerské obce Aschheim. Rádi bychom předběžně zjistili, zda se najdou zájemci, kteří by se s námi k našim bavorským sousedům chtěli podívat. Náplní zájezdu by byl kromě návštěvy samotného Aschheimu i výlet do Mnichova, prohlídka různých památek nebo účast na kulturních

a společenských akcích. Konkrétní program i další organizační záležitosti by byly upřesněny dle zájmu a domluvy účastníků.

Pokud jste aktivní senior nebo seniorka a rádi byste navštívili Aschheim a okolí, dejte nám o sobě vědět. Stačí se zastavit do knihovny a zatím nezávazně projevít o cestu do Aschheimu zájem, nebo můžete zaplatit na e-mail: knihovna@jedovnice.cz.

Komise cestovního ruchu a mezinárodní spolupráce

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA MĚSTYSE JEDOVNICE

Kdo jsme?

Pečovatelská služba městyse Jedovnice poskytuje odbornou a laskavou péči lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci a již nejsou schopni samostatně zvládat běžné denní činnosti ani s pomocí svých blízkých. Služby poskytujeme nejen v domě s pečovatelskou službou, ale také přímo v domácnostech klientů.

Jsme zde pro ty, kteří už nemohou spoléhat na rodinnou péči a potřebují odbornou podporu v každodenním životě. Naším posláním je poskytnout asistenci tam, kde je nejvíce potřeba.

Cílovou skupinu klientů tvoří

- osoby se zdravotním postižením
- osoby s chronickým onemocněním
- senioři
- rodiny s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby

Služba je poskytována osobám bez omezení věku (0-100+). Poskytování pečovatelské služby lze kombinovat s péčí rodiny nebo jiného poskytovatele.

Cílem pečovatelské služby je:

Umožnit uživatelům zůstat co nejdéle **ve svém domácím prostředí** a zachovat si co nejvíce ze svých schopností, dovedností a zvyklostí. Podporujeme uživatele v udržování sociálních vztahů a dbáme na to, aby měli možnost rozhodovat o poskytované péči.

PROVOZNÍ DOBA: DENNĚ 7:00 – 20:00

Konzultace o službě: Pracovní dny 7:00 – 15:30

777 362 200, dps@jedovnice.cz

Kde nás najdete? Zahradní 699, Jedovnice

Více informací: www.jedovnice.cz – sociální oblast a DPS

Sběrný dvůr Jedovnice

Provozní doba:

Pondělí	Zavřeno
Úterý	10.00 – 17.00
Středa	Zavřeno
Čtvrtek	10.00 – 17.00
Pátek	Zavřeno
Sobota	9.30 – 15.30
Neděle	Zavřeno

Poslední zákazník je odbaven vždy 15 minut před koncem otevírací doby. Odpovědnou osobou je pan Jiří Šebela, tel. 773 757 647.

Upozorňujeme, že při odevzdávání textilu do sběrného dvora musí být textil v uzavřených pytlích!

Nabídka obecních triček

V souvislosti se Setkáním parohatých měst vznikl nápad na objednání obecních triček, tedy triček s obecním znakem.

Jde o tričko vhodné pro muže i ženy, typu Unisex Classic ze 100% bavlny s gramáží 160 g/m², pratelné na 40 °C. Lem průkrčníku je z žebrového úpletu, zpevňující páska od ramene k rameni.

Barva trička bude královská modrá. Další vlastnosti: potisk bílým sítotiskem, vpředu

malý prsní štítek, vzadu větší potisk v ose trička. Velikost potisku bude jednotná, bude vycházet z nejmenší velikosti S.

Barevný vzhled můžete vidět na zadní straně zpravodaje.

Cena trička vychází na 139 Kč (včetně DPH). Nabízíme možnost objednání občanům i spolkům, na mail josef.plch@jedovnice.cz nebo na tel. 720 484 223, případně osobně v knihovně na náměstí. Při objednávání je třeba uvést velikost a počet kusů. Uzávěrka objednávek je v neděli 13. dubna.

Rozměry v centimetrech:

velikost / rozměr	A	C	H
S	66	48	18
M	70	52	22
L	74	55	23
XL	76	58	24
2XL	78	61	25
3XL	82	65	26
4XL	86	71	27

organizační tým Setkání parohatých měst

Životní jubilea a výročí

Blahopřejeme všem jubilantům, kteří oslaví narozeniny v měsíci březnu a dubnu 2025. Dodatečně bychom chtěli poblahopřát také těm jubilantům, kteří oslavili své

narozeniny v měsíci únoru 2025. Přejeme jim pevné zdraví, štěstí a spokojenost do dalších let života.

Únor

10. 02. Josef Ševčík, Legionářská 523,
80 roků
12. 02. Jaroslav Dobeš, Tyršova 391,
80 roků
26. 02. Vlasta Daňková, Zahradní 699,
80 roků

Březen

07. 03. Růžena Trojáčková, Jiráskova 28,
89 roků
07. 03. Štefana Tomášková, Zahradní 699,
89 roků
20. 03. Ing. Vladimír Hadrava, Palackého
280, 90 roků
21. 03. Jarmila Ševčíková, Zahradní 699,
90 roků
26. 03. Růžena Svobodová, Absolonova
408, 80 roků
28. 03. Jana Kubešová, Podhájí 495,
43 roků
31. 03. Marie Krebsová, Záměstí 112,
82 roků

Duben

04. 04. Jana Grimová, Podhájí 385, 80 roků
04. 04. Marie Studená, Podhájí 533,
80 roků
04. 04. Karol Smorada, Riviera 637, 86 roků
06. 04. Alžběta Stará, Na Kopci 634,
87 roků
12. 04. Jaroslav Martinásek, Kostelní 36,
81 roků
24. 04. Květa Vančurová, Nad Rybníkem
524, 87 roků
27. 04. Ing. Karel Zwiener, Na Větráku 726,
82 roků

28. 04. MgA Jaroslav Zouhar, Zahradní
699, 88 roků

**60 roků manželství, a tedy
„diamantovou“ svatbu oslavili:**

06. 03. 2025 Josef a Emilie Nezvalovi,
Palackého 292;

20. 03. 2025 Jan a Marta Galuskovi,
Na Kopci 582.

Blahopřejeme!

V letošním roce je prvním narozeným dítětem Eleanor Košatková, nar. 10. 01. 2025. Přejeme dobrý vstup do života!

Informace pro rodiče narozených dětí

Vážení rodiče, dovolujeme si Vás oslovit v souvislosti s činností Komise pro občanské záležitosti Rady městyse Jedovnice,

která má společenské poslání a jejich členové reprezentují městys při významných společenských událostech v životě

občanů. Tato komise se spolupodílí na organizaci slavnostního aktu – vítání nově narozených občánků.

Máte-li zájem o přivítání Vašeho dítěte, vyplňte přihlášku, kterou najdete na webových stránkách městyse Jedovnice, nebo si ji přímo vyzvednete na matrice. Přihlášku, prosím, zašlete nebo předejte

na matriku nebo podatelnu Úřadu městyse Jedovnice. Pozvánku na vítání občánků obdržíte písemně.

Případné bližší informace obdržíte na matrice Úřadu městyse Jedovnice u paní Terezy Gottwaldové, telefon 516 528 218, mobil 724 322 572, e-mail: matrika@jedovnice.cz.

Přehled obyvatel – statistika za rok 2024

Měsíc		Přistěhování	Narození	Odstěhování	Úmrtí	Celkem	Stav
Leden	Muži	5	0	-2	-4	-1	2962
	Ženy	4	1	-3	-1	1	
Únor	Muži	6	0	-2	-2	2	2960
	Ženy	1	1	-3	-3	-4	
Březen	Muži	7	4	-20	-1	-10	2959
	Ženy	11	2	-4	0	9	
Duben	Muži	17	3	-15	-1	4	2965
	Ženy	6	1	-5	0	2	
Květen	Muži	16	1	-3	0	14	2987
	Ženy	8	2	-2	0	8	

Červen	Muži	15	1	-4	-2	10	2994
	Ženy	0	1	-3	-1	-3	
Červenec	Muži	25	1	-7	-1	18	3017
	Ženy	5	2	-2	0	5	
Srpen	Muži	4	1	-7	-2	-4	3008
	Ženy	0	0	-3	-2	-5	
Září	Muži	4	1	-8	-1	-4	3003
	Ženy	1	1	-2	-1	-1	
Říjen	Muži	9	0	-15	-1	-7	2998
	Ženy	3	0	-1	0	2	
Listopad	Muži	8	0	-6	-1	1	2997
	Ženy	3	0	-3	-2	-2	
Prosinec	Muži	11	0	-4	-2	5	2999
	Ženy	0	0	-2	-1	-3	
Celkem		169	23	-126	-29	37	

*Tereza Gottwaldová
matrikářka ÚM Jedovnice*

Pár slov z knihovny

V měsíci březnu, který je označován jako Měsíc knihy, navštívily knihovnu děti z Mateřské školy Jedovnice (konkrétně Kačenky, Žabičky a Čápaty). Kromě prohlížení knih a seznámení se s knihovnou se děti pomyslně zúčastnily Jarní stezky, což bylo povídání o jaru, při kterém bylo dětem přečteno postupně deset básniček či povídek a děti na konci odpovídaly na jednoduché otázky a plnily různé úkoly. Všechny děti byly moc šikovné,

zvídavé a bylo vidět, že mnoho věcí znají právě díky školce a činnostem, které v ni dělají.

Víte, jaký je průměrný věk obyvatel Jedovnic? To byla otázka v naší tipovací soutěži a já vám na ni nyní prozradím odpověď – průměrný věk obyvatel Jedovnic činí 42,79. Nejblíže se tomuto číslu přiblížila paní Alexandra Sedláková, která tipovala 42,74. Vítězce moc gratuluji, v knihovně na ni čeká odměna.

A pro zajímavost uvádím i průměrný věk rozdělený na skupiny:

Průměrný věk žen v Jedovnicích: 51,84.

Průměrný věk mužů v Jedovnicích: 48,75.

Průměrný věk dívek v Jedovnicích: 7,90.

Průměrný věk chlapců v Jedovnicích: 7,43. Děkuji paní matrikářce za poskytnuté informace a všem tipujícím, co se do soutěže zapojili.

Novinky v knihovním fondu

PRO DOSPĚLÉ

Andělv bílých pláštích: Světlov bouří (Corina Bomannová), Bez hranic (Jorn Lier Horst), Bůh v renaultu (Michal Viewegh), Domek v malinovém údolí (Barbora Majchráková), Nebeská růže (Nada Horáková), Poskvrněná (Michaela Mihoková), Poslední útočiště (Ivana Ondriová), První slovo platí (Ashley Elston), Rozcouraná duše (Marcela Mlynářová), Smrt v Cornwallu (Daniel Silva), Vždycky zbývá naděje (Roberta Recchiová), Zášť (Barbora Bernátová), Zvrácení (Penelope Douglasová), Život začíná po přechodu (Marcela Mlynářová), Návrat (Petra Dvořáková).

PRO DĚTI / MLÁDEŽ

Sněhurečka (Sophie Andersonová), Vydří měsíc (Susanna Baileyová), Bára

krotí posádku (Milena Durková), Berta puberta (Tereza Kopecká), Dva rok prázdnin (Jules Verne), Hledání Aljašky (John Green), Hobit (J. R. R. Tolkien), Je to jenom sranda (Blanka Luxová), Jestli tohle čteš (Merčen Gettenová), Matylda (Roald Dahl), Medicína (John Farnon), Příběhy, které vás nenechají spát (Dan Poblocki), Slunce je také hvězda (Nicola Yoonová), Strážci slunce (Thomas Aiden), Strážkyně draků (Liz Flanaganová), Strážkyně lesa (Elliott Pineová), Strom, Stůl. Kniha (Lois Lowryová), Střípek nebe (Jarmila Dědková), Šance pro Stelu (McCall Hoyleová), Ztracený rok (Katherine Marshová).

Krásné Velikonoce plné slunce, radosti a lásky vám přeje

Michaela Doleželová, knihovnice

Co se děje v mateřské škole

Rosteme a žijeme zdravě

V rámci podtématu ze školního vzdělávacího programu pod názvem Rosteme a žijeme zdravě jsme požádali o spolupráci některé rodiče a využili jejich pracovních znalostí a zkušeností. Ve třídě Kapříků jsme přivítali maminku – paní doktorku Ivu Dánielovou. Přinesla na ukázkou některé lékařské přístroje a seznámila děti s jejich funkcemi. Děti si mohly poslechnout svoje srdíčko, změřit tlak a porovnat tepovou frekvenci v klidu a po pohybu. Dozvěděli jsme se, co dělat, když najdeme člověka v bezvědomí, a jak ošetřovat drobné úrazy. V tématu jsme pokračovali návštěvou lékárny. Zde nás přivítal pan lékárník Stanislav Fránek. Děti viděly, jak vypadá zázemí lékárny. Dozvěděly se kromě jiného, že pan lékárník léky pouze neprodává, ale i připravuje. Děkujeme paní doktorce a panu lékárníkovi za pěkně připravený program a drobné dárečky.

Bc. Lenka Štěpánková, DiS, a Jitka Petrželová

Ve třídě Hastrmáneků mají děti a paní učitelky nově umístěné pianino. Děti nastoupí okolo klavíru, nakukují paní učitelce pod prsty a poslouchají znějící tóny. S úsměvem zpívají jednu píseň za druhou – lidové, jarní i o zvířátkách. Pro děti je zpěv velice

důležitý. Podporuje smysl pro rytmus, rozvíjí slovní zásobu, učí správné výslovnosti a správnému dýchání, v neposlední řadě navozuje dobrou náladu. Velice děkujeme Klubu rodičů naší mateřské školy za poskytnutí financí na zakoupení renovovaného pianina u pana Josefa Gadase, odborníka na opravy klavírů. S tímto novým pomocníkem je radost chystat se na jarní besídku. Pianino budou využívat také děti a paní učitelka z přípravné hudební výchovy.

Mgr. Jitka Kučerová a Monika Křivanová

Také ve třídě Kačenek se děti věnovaly aktivitám, které souvisejí s lidským tělem, vnitřními orgány, nemocemi a různými úrazy. Do třídy přišla paní Ivana Pavlovcová, maminka, která pracuje v nemocnici jako sálková sestra, a přiblížila nám svoje povolání. Děti se mohly obléci jako skuteční doktoři. Poté se učily pracovat s obvazy a ošetřovat svoje plyšáky. Povídali jsme si, jak postupovat při různých úrazech, a seznámili jsme se s čísly tísňového volání. Dětem a paní učitelkám se tato příjemná a obohacující návštěva velmi líbila. Děkujeme.

Markéta Kupková

Vítání jara

„Zima už nám odchází, jaro sluncem zazáří, na louce nám rozkvétají bílé sněženyky...“ Jaro jsme přivítali jak jinak než písničkou. Ve třídě Čápat děti hrály hru na zlatou bránu, kterou odemkly klíčem a vstoupily tak do prvního jarního dne. Povíдали jsme si o jarních květinách a pozorovali je na procházkách. Třída se proměnila v jarní louku. Na koberci se objevily květiny z různých stavebnic a materiálů. Nechybělo bludiště s orientací v prostoru. S jarem byla spojena i milá návštěva dětí ze tříd Kačenek, Žabiček a Čápatěk v jedovnické knihovně.

Paní knihovnice Míša Doleželová si pro nás připravila jarní tajenku. Podařilo se nám společně vyluštit deset otázek spojených s jarním obdobím a správně odkrýt heslo „JARO JE TU.“ Děti měly možnost prohlédnout si knížky, které je zajímají, konkrétně pohádkové knihy, knihy o přírodě i zvířatech i rozsáhlejší encyklopedie. Odnášely si nejen zážitky, ale i sladkou odměnu. Děkujeme paní knihovnici za skvěle připravený program. Radost nám budou dělat vypůjčené knížky, které budeme číst ve školce. Společná fotografie nám milé setkání bude připomínat.

Lenka Pernicová a Alena Dostálová

Mateřská škola Jedovnice, Zahradní 632 pořádá:

Zápis dětí do

Mateřské školy

od školního roku 2025/2026

KDY: 6. května

od 8:00 do 11:00

a od 13:00 do 16:00

KDE: v prostorách I. budovy MŠ

K zápisu přijdou zákonní zástupci s dítětem, které chtějí do MŠ umístit.
více informací se dozvíte od 15. dubna 2025 na: www.msjedovnice.cz

S sebou:

- průkaz totožnosti zákonného zástupce dítěte
- rodný list dítěte
- vyplněnou Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání včetně příloh

NAŠE MATEŘSKÁ ŠKOLA VÁM NABÍZÍ:

- podnětné a bezpečné prostředí, odbornost, spolupráci
- výchovně vzdělávací program podle zdravé mateřské školy
- prostornou zahradu v přírodním stylu
- možnost být členem spolku Klub rodičů a společně pořádat zajímavé akce pro děti

Na návštěvě v základní škole

Ve čtvrtek 20. března navštívili předškoláci starší kamarády v 1. třídě Základní školy Jedovnice. Užili jsme si společně dvě hodiny zábavného učení plného her a písniček. Vše skvěle připravily paní učitelky Hana Šíbllová a Yvona Kolářová. Děkujeme. Děti ze školky si vyzkoušely například rytmi-zování, určování hlásky na začátku slova, poznávaly číslice, počítaly nebo kreslily podle slovní instrukce. Prvňáci udělali za necelých sedm měsíců obrovský skok ve vědění. Bylo velmi milé pozorovat, co již umí a jak se jim daří. O tom, že se návštěva podařila, svědčí hlavně zpětná vazba předškoláků – moc se do školy těší.

Co připravujeme v nadcházejícím období pro děti a rodiče

Zveme všechny děti a rodiče, kteří se chystají k zápisu do Mateřské školy Jedovnice, na návštěvu u příležitosti **Dne otevřených dveří, který proběhne 10. dubna 2025**. Přijďte se podívat, jak to ve školce vypadá a jak to u nás chodí. Děti si mohou pohrát nebo třeba vykreslit omalovánku. Budou přístupny obě budovy mateřské školy, a to od 8 do 11 hodin.

6. května 2025 se bude konat **zápis k předškolnímu vzdělávání do MŠ Jedovnice**. Registrace k zápisu do Mateřské školy Jedovnice od školního roku 2025/2026 bude spuštěna v polovině měsíce dubna. Sledujte naše webové stránky: www.msje-dovnice.cz.

Mgr. Jitka Kučerová

Z lavic základní školy

Pobytová znamení

Naši prvňáčci se zúčastnili programu s názvem Pobytová znamení – zvěř v lese, který pro ně připravil Školní lesní podnik Křtiny. Děti nacvičovaly tichý pohyb v lese,

ukrývání se a splynutí s lesem. Poznávaly důležitost znalosti proudění větru, aby je zvěř necítila. Po celou dobu vycházky se děti učily rozpoznávat pobytová znamení zvěře – stopy divokého prasete,

srnky, veverky, zajíce a jiných živočichů. Děti v lese viděly zimní pelíšky srnky a zajíce.

Měli jsme štěstí na počasí, protože v lese ležel dostatek sněhu, díky kterému jsme pobytových znamení viděli opravdu hodně. Děti byly spokojené a vyučování v lese je moc bavilo.

Mgr. Yvona Kolářová

Masopust ve školní družině

Vychovatelé školní družiny a školního klubu si pro děti připravili zábavný program plný zábavy, hudby, tance a v neposlední řadě barevných a nápaditých masek.

Po vyučování si žáci v každém oddělení krátce popovídali o masopustu a lidových zvycích. V jednotlivých odděleních proběhla i soutěž o nejlepší originální masku, jejíž výherci byli odměněni. Ve druhé části se děti přesunuly do tělocvičny, kde za doprovodu hudby tančily a hrály různé hry, snažily se udržet nafouknuté balóčky

ve vzduchu, skákaly přes švihadlo, kroutily se s obručemi hula hoop. Odpoledne nám uběhlo rychleji, než jsme se nadáli. Děti si masopustní odpoledne velmi užily a odpočinuly si tak od školního shonu.

*Mgr. Jakub Ošlejšek, vedoucí
vychovatel školní družiny*

Exkurze – Hvězdárna a planetárium Brno

V úterý 11. března vyrazili žáci šestých tříd společným autobusem na exkurzi do brněnského planetária, v němž s ostatními žáky z jiných škol zhlédli představení Vesmír všemi smysly. Před samotným představením měli naši žáci možnost prozkoumat okolí hvězdárny, do kterého je umístěna zajímavá astronomická stezka. Snad si každý odnesl aspoň nějakou informaci o našem úžasném vesmíru.

*za pedagogický doprovod
Mgr. Marie Chrástecká*

Den otevřených dveří

V úterý 11. března se otevřela naše škola veřejnosti. Do školy zavítali nejen rodiče s budoucími prvňáčky, ale také rodiče a žáci budoucích šestých tříd. Průvodci po škole se jim stali naši deváťáci. Návštěvníci měli možnost prohlédnout si naši novou multi-mediální učebnu i krásně vyzdobené třídy prvního stupně s novými tabulemi a technickým vybavením pro interaktivní výuku. Rodiče se seznámili s učebnicemi a dalšími pomůckami pro první třídu. Kdo chtěl, mohl si vyzkoušet naše malé i větší robůtky a interaktivní stavebnice, s kterými pracují i ti nejmladší žáci. V prvním patře

na všechny čekala prezentace o akcích školy a úspěších našich žáků. Pro ty menší byla v tělocvičně připravena překážková dráha, ti odvážnější si vyzkoušeli horolezeckou stěnu. Starší děti s rodiči navštívily také učebny druhého stupně. Všem jistě přišly k chuti výborné jednohubky a muffiny, které pro hosty připravily naše paní kuchařky. Celé odpoledne se velice vydařilo. Již teď se na všechny budoucí prvňáčky těšíme v úterý 1. 4. 2025 u zápisu do první třídy. Podrobnosti k zápisu stejně jako všechny informace a dokumenty potřebné pro přestup do budoucí šesté třídy jsou zveřejněny na internetových stránkách školy.

Ing. Lenka Danielová, Ph.D., ředitelka školy

Základní umělecká škola F. B. Ševčíka

Hudební obor

Naše škola se ocitla ve víru soutěží základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Výsledky jsou více než ohromující, a to jak v hudebním, tak tanečním oboru.

Okresní kolo v sólovém a komorním zpěvu – ZUŠ Jedovnice

Historicky poprvé jsme se stali pořadatelem okresního kola v sólovém a komorním zpěvu. V Jedovnicích soutěžilo 27. února sedm základních uměleckých škol okresu Blansko, v pěveckých kláních se utkalo 66 sólistů, 9 čísel v komorním zpěvu zpívalo

27 žáků. Našimi hosty byli rodiče, ředitelé, korepetitoři a učitelé zpěvu. Výsledková listina hovoří jasně.

Michal Ševčík, Samuel Pekar a Michaela Marešová, Nora Medková, Judita Vávrová, Julie Štreitová, Ellen Šnajdrová i Elena Puklová ze třídy p. uč. Hany Korčákové – všichni obsadili 1. místo s postupem do krajského kola. Na klavír doprovázeli korepetitoři Julie Hrivíková a Martin Štěpánek – byla udělena cena za klavírní doprovod.

Kateřina Nečasová ze třídy Kateřiny Javorské získala 1. místo s postupem do krajského kola. O doprovod se zasloužila přímo paní učitelka Javorská a také obdržela cenu za klavírní doprovod.

Jitka Doleželová ze třídy p. uč. Kateřiny Veselé obsadila 2. místo, korepetice Šárka Nejezchlebová.

Okresní kolo v soutěži žesťových dechových nástrojů – ZUŠ Letovice

Adam Krkoška – 1. místo s postupem do krajského kola – trubka – ze třídy p. uč. Jana Jiráčka.

Čestmír Šnobl – 1. místo – trubka – ze třídy p. uč. Jana Jiráčka.

Vojtěch Zdražil – 3. místo – trubka – ze třídy p. uč. Jana Jiráčka.

Josef Vágnér – 2. místo – trombon – ze třídy p. uč. Tomáše Netopila.

Amálie Stonavská – baskičidlovka – 1. místo – ze třídy p. uč. Josefa Formánka.

Jakub Vágnér – tuba – 1. místo s postupem do krajského kola – ze třídy p. uč. Josefa Formánka.

Na klavír doprovázeli naši korepetitoři Radka Hreňová, Kateřina Javorská, Jan Jiráček a Kateřina Mašová.

Okresní kolo – dřevěné dechové nástroje – ZUŠ Blansko

Kryštof Tesař – klarinet – čestné uznání I. stupně – ze třídy p. uč. Josefa Havelky, korepetice Martin Štěpánek – cena za klavírní doprovod.

Krajské kolo – sólový zpěv – ZUŠ Františka Jílka v Brně

Michal Ševčík – 1. místo s postupem do celostátního kola.

Samuel Pekar, Michaela Marešová – 2. místo.

Nora Medková – 3. místo.

Judita Vávrová, Julie Štreitová – 3. místo.

Ellen Šnajdrová – 3. místo.

Všichni zpěváci jsou ze třídy p. uč. Hany Korčákové, na klavír doprovázeli korepetitoři Julie Hrivíková, Martin Štěpánek – cena za klavírní doprovod.

Krajské kolo – komorní zpěv – ZUŠ A. Doležala v Brně

Trio Elena Puklová, Julie Štreitová a Judita Vávrová – 1. místo s postupem do celostátního kola – ze třídy p. uč. Hany Korčákové. Děvčata získala také zvláštní cenu poroty za interpretaci skladeb. Na klavír doprovázel Martin Štěpánek – cena za klavírní doprovod.

Všem našim žákům blahopřejeme a děkujeme za vynikající reprezentaci školy a přejeme úspěch v krajských kolech v dechových nástrojích a v celostátním kole v sólovém a komorním zpěvu v Turnově.

Vedení školy

Taneční obor

Co nového v tanečním oboru? Ve středu 5. března se v Blansku konalo okresní kolo

soutěže základních uměleckých škol v tanečním oboru. Naši školu reprezentovaly žákyně vyšších ročníků se třemi choreografiemi. Se sólovou variací Arabského tance, pod vedením paní učitelky Hosové, si Jitka Teturová vytančila úžasné stříbrné pásmo. Děkujeme tímto paní učitelce Hosové za přípravu a zapůjčení kostýmu. Jitka byla na jevišti jako klenot, moc hezky ztvárnila svoji roli i celý tanec. Krásné bronzové pásmo si odvezly žákyně druhého stupně s choreografií Sedmkrát jinak. V tomto tanci dokázaly, že jeden pohyb může mít více provedení, protože každý jsme přece jiný. I za poslední choreografii Prostě my! dostaly žákyně čtvrtého až sedmého ročníku skvělé stříbrné pásmo. Tato choreografie byla plná akrobatických prvků, propojení, návaznosti a dívky ji předvedly s hlubokým prožitkem. Je to pro nás veliký úspěch a obrovská motivace do dalšího tvoření. Všem žákyním ještě jednou moc gratulují! A na konec malá pozvánka

SVOZ ZELENÉHO

Leden						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Únor						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Květen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Červen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Září						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Říjen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Vyškovská, hřbitov, Habeš

Chaloupky, KD, Barachov

Přistavení kontejneru daný den v 8:00

Žádáme občany, aby do kontejnerů ukládali výhradně odpad

Případné informace na tel.:

ODPADU 2025

Březen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Duben						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Červenec						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Srpen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Listopad						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Prosinec						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Větrák

Legionářská

hod., odvoz následující den v 8:00 hod.

d ze zahrádek, nikoliv kusy trámů, desek, kamení a podobně.

502 753 478 – pan Křetínský.

na náš taneční koncert, který se bude konat v pátek 6. června v 17 hodin v kulturním domě v Jedovnicích. Čeká nás ještě spousta práce, ale pilně pracujeme na nových tancích, vybíráme kostýmy a těšíme se, až vám vše budeme moci předvést.

Krásné jaro přeje Lenka Šimková

Výtvarný obor

Výtvarníci úspěšně dokončili svoje vosembouchy, se kterými plánujeme oživit průvod obcí organizovaný ku příležitosti Setkání parohatých měst a obcí. Průběžně

se věnujeme i dalším technikám: malujeme obrazy do starých rámců, pracujeme s keramickou hlinou a začínáme „laškovat“ s textilem. Letos jsme opět vytvořili autorskou knihu do soutěže Moje Veličenstvo kniha, tentokrát se jmenuje Dýňový svět. Povezeme ji jako obvykle do EkoCentra v Brně, které vyhlásilo již 21. ročník soutěže. Další dílka, která stihneme dokončit, předvedeme na výstavě pořádané při příležitosti oslavy Dne matek 11. května 2025 v kulturním domě v Jedovnicích.

Jitka a Jakub Vávrovi

Sokol Jedovnice

Po klidných zimních měsících jsme si masopustním veselím připomněli, že se blíží jaro. Letošní ostatky se nesly v duchu strašidel, upírů a různých jiných příšer z hotelu Transylvánie. Děkuji všem sokolům, kteří se

na zdárném průběhu masopustního dne podíleli. Těm, co chodili v převlecích po obci, těm, kteří měli na starost večerní karneval a pochovávaní basy, Tetinám a Lipce za nápadité a stylové předtančení. Poděkování

Čarodějnický slet

v neděli 27. dubna 2025 od 15 hodin na sokolském hřišti

Vyzýváme kolegyně čarodějnice, necht' se dostaví v plné parádě i s koštětem! Čarodějové také vítání!

- Předtančení Lipka a Tetiny.
- Pro děti budou připraveny soutěže a dílničky, čarodějnický tanec, opékání špekáčků.
- Na závěr upálíme „zlou čarodějnici“.
- Doporučený „dress code“ – čarodějnický či kouzelnický kostým.
- ŠPEKÁČKY SI DONESTE VLASTNÍ, NÁPOJE BUDOU ZAJIŠTĚNY.

Těšíme se na vás!

Pořadatelé z TJ Sokol Jedovnice

patří i hudebnímu doprovodu dopolední občůzky – Olšovence, a také jedovnickým obyvatelům, kteří měli pro maškary nachystané občerstvení.

Letošní rok je v Sokole rokem volebním. Znamená to, že jsme na valné hromadě 11. března zvolili z našich řad činovníky, kteří budou po dobu tří roků pracovat ve výboru jedovnické tělocvičné jednoty. Jsou to starostka Kateřina Klimešová, místostarosta Lubomír Paar, jednatelka Jitka Paarová, náčelník Jaroslav Vávra, místonáčelník Jakub Vávra, náčelnice Svatava Paarová, místonáčelnice Miroslava Kakáčová, vzdělavatelka Soňa Plchová, hospodářka Bronislava Kotoučková, předseda odboru sportu Emanuel Kučera, členka výboru Jitka Vávrová a revizní komise ve složení Alena Jachanová, Věra Kříčková, Marcela Urbánková. Chtěla bych poděkovat sestřám Miladě Sotolářové a Miroslavě

Štěrbové za jejich dosavadní dlouholetou obětavou práci ve výboru jednoty.

Dovolím si vás pozvat na akce, které chystáme v nejbližší době. V sobotu 27. dubna proběhne na sokolském hřišti zábavné sportovní odpoledne pro děti u příležitosti sletu čarodějnic z Jedovnic a okolí. Podrobnosti najdete v samostatné pozvánce. V květnu vystoupí sokolští cvičenci, tanečnice a pěvecký sbor v programu na Setkání parohatých měst a obcí. Čeká nás také vystoupení v Aschheimu a na sokolské akademii v Adamově. Na červen připravujeme na sokolském hřišti atletické závody pro děti a v Tyršově osadě Noc sokoloven se soutěží s tématem šifry a šifrování. Všechny akce jsou otevřeny široké veřejnosti. Budeme rádi, když si s námi přijдете zaspotovat a pobavit se.

*Kateřina Klimešová, starostka
T. J. Sokol Jedovnice*

Uzlařská regata Pionýru

V pátek 7. února se v naší klubovně konala tradiční soutěž Uzlařská regata, která prověřila dovednosti mladých i zkušených táborníků ve vázání uzlů. Celkem 25 soutěžících se utkalo ve 3 kategoriích. Museli prokázat nejen rychlost, ale i přesnost ve vázání. Děti vázaly základní i pokročilé uzly, mezi které patřily například očko, liščí smyčka, katova smyčka, lodní uzel, zkracovačka a další.

Letošní Uzlařská regata představila mnoho připravených a trénovaných soutěžících, ovšem první příčky v kategoriích mohl obsadit pouze jeden, ten nejrychlejší. Kategorii N ovládla Sofinka z Kuněk a Elen ze Skokanů. V 1. kategorii se stala vítězkou Lea ze Skokanů a v 2. kategorii vyhrála Emča ze Skokanů. Výherci si odnesli domů malé ceny a diplomy. Všichni soutěžící byli odměněni obrovským potleskem a sladkou odměnou. A my se budeme těšit příští rok!

Peťa

Turnaj ve vybíjené

V polovině února jsme si šli zasoutěžit do tělocvičny. Pro všechny naše děti jsme uspořádali turnaj ve vybíjené. Proti sobě se utkaly tři smíšené týmy, které prokázaly svoji hbitost a týmového ducha. V tělocvičně málem praskaly okenní tabulky, jak si týmy navzájem perfektně fandily.

Společně jsme turnaj zakončili bouchnutím dětského šampaňského a něčím dobrým na mls. Odcházeli jsme s medailemi na krku a ti nejlepší i se zlatým pohárem v ruce. Tenhle turnaj ve vybíjené byl náš první a určitě ne poslední.

Verča

Deskohraní

Naše pionýrská klubovna je nabitá spoustou zajímavých deskových her, jen nám schází čas si je na schůzkách zahrát. Proto jsme vymysleli, že se společně setkáme a všechny deskové hry pořádně provětráme. Užili

jsme si oblíbené hry, ale také se naučili nové, a k tomu všemu jsme přidali i turnaj v jednoduché karetní hře KABO. S kamarády v klubovně se prostě nikdy nenudíme.

Peta

Vítání jara

První jarní den si přišly užít děti i se svými rodiči na naši jarní kvízovou stezku. Cesta byla značená jarními obrázky a doplněná

třinácti otázkami. Správné odpovědi na ně si děti zaznamenávaly do svých křížovek, jejichž tajenka je zavedla do naší táborové základny Rakovan. V cíli pro ně byla připravena netradiční stanoviště, na nichž mohli vyzvat „dospěláka“ a poměřit mezi sebou schopnosti v soutěžích, např. zatlukání hřebíku, hodů kládou nebo rychlosti sbalení spacáku. Na místě byla i jarní dílnička se sázením semínek, nechyběly tetovačky ani sirkové hlavolamy. Nejoblíbenější soutěží byl hod vajíčkem ve dvojici. Kdy jindy totiž smíte jen tak házet syrovým vejcem? Den i hodina, 22. března v 16.30, byly vybrány záměrně, pionýři se totiž pokusili o nový český rekord, který spočíval v zapálení pionýrských ohňů v jeden čas na co nejvíce místech v České republice. I my v Jedovnicích jsme se přidali a tuto akci na počest 35. výročí obnovení Pionýra podpořili. Gratulujeme, jsme v knize rekordů!

Spajdík

Skautský havajský ples

V pátek 21. února se v kulturním domě konal již 24. skautský bál. Tentokrát jsme se přesunuli na exotickou Hawaj a tak u vstupu na návštěvníky čekala piña colada a také sladké exotické jednohubky. Bál tradičně zahájilo předtančení polonézy.

Návštěvníci plesu mohli tančit na hudbu kapely Deluxe band. Během večera proběhla pánská i dámská volenka – páni mohli zakoupit své tanečnici květinu do vlasů, dámy na oplátku havajský věnec. Parket byl plný až do samotného závěru plesu.

O návštěvníky bylo výborně postaráno v našich barech i kuchyni, velikou oblibu si získaly míchané drinky. Nechyběla ani malá a velká tombola o parádní ceny, za které děkujeme všem sponzorům a příznivcům.

Návštěvníci mohli svou účast zvěčnit i ve fotokoutku a odnést si z něho domů na památku vytisknutou fotku. Všechny fotky najdete na našich facebookových a webových stránkách. Tradicí se již stalo také půlnoční překvapení, které navčičili mladí skautští vedoucí, tentokrát si připravili havajský tanec.

Děkujeme všem za hojnou účast. Moc si toho vážíme a věříme, že jste si užili bál tak jako my. Tak zase za rok, aloha!

Skautská oddílová výprava Neporažena (7.–9. 3.)

Letošní výpravu 6. oddílu, která připadla na významný den, Mezinárodní den žen, inspirovaly příběhy českých i zahraničních žen. Světlušky a skautky se tak během víkendu seznámily například s Alicí Masarykovou, Malálou Yousafzai, Eliškou Junkovou, Věrou Čáslavskou nebo Adou Lovelace. Skautská klubovna ve Slavkově u Brna nám poskytla příjemné zázemí a jarní sluníčko přálo všem venkovním aktivitám. Společně strávený čas plný her a dobrého jídla nám rychle utekl a snad nám znovu připomněl, jak zásadně ženy ovlivnily a formovaly svět.

„DYMÁČKOVINY“ 2/2025

Milí rodiče, děti, prarodiče a přátelé našeho Mateřského a rodinného a mateřského centra Dymáček,

dne 27. února jsme uskutečnili v rámci našeho pravidelného cvičení v kulturním domě Dětský karneval. Jednalo se o diskotéku, při které ti nejmenší dostali možnost obléknout si masky a pořádně oslavit blížící se masopust. Dětem to moc slušelo a také neodešly s prázdnou.

Dne 8. března, tedy již tradičně v době jara, se uskutečnil Bazárek pro děti a dospělé, sezóna jaro/léto, pod taktovkou našeho super týmu, který koná tuto akci dvakrát

ročně již více než deset let. Jsme moc rády, že se tato akce líbí a oceňují ji všichni prodejci i nakupující. Máme z toho radost a už teď víme, že 4. října 2025 se všichni zase uvidíme na bazárku.

Srdečně zveme všechny na náš pravidelný program:

STŘEDA: Hernička v Dymáčku, 9–11 hodin, Havlíčkovo náměstí 44, 1. patro. Určeno pro všechny i bez registrace, máte-li cestu kolem s dětmi nebo vnučaty, stavte se. Papuče s sebou. Středeční termín je platný v době zimního období. Až bude zase teplo, přesuneme herničku na pondělí, dáme vědět na Facebooku.

ČTVRTEK: Cvičení rodičů s dětmi (včetně prarodičů), 9–10 hodin.

Děti ve věku od 1,5 do 3 let, kulturní dům, zadní vchod. Není třeba registrace.

Laktační poradenství dle domluvy, www.luciehyblova.cz, Dymáček, Havlíčkovo nám. 44, 1. patro.

Multifunkční hřiště máme stále rezervováno, tak neváhejte a využijte teplé jarní dny k trávení volného času na hřišti.

Rodiče, chcete se k nám přidat? Jste srdečně zváni. A jsme otevřeni všem, kteří mají zájem se zapojit. Stačí se ozvat na mail: marcdymacek@seznam.cz nebo prostřednictvím Facebooku.

*Přejeme krásné jarní dny!
Váš Dymáček*

Sportovní klub Jedovnice

8. liga: rozlosování jarní části ročníku 2024/2025

Doma	Venku
Ne 16. 3. 15.00 SK – Lipovec	So 22. 3. 15.00 Rudice – SK
So 29. 3. 15.00 SK – Olešnice	Ne 6. 4. 15.30 Drnovice – SK
So 12. 4. 15.30 SK – Černá Hora	Ne 20. 4. 16.00 Vranová – SK
So 3. 5. 16.30 SK – Skalice	Ne 27. 4. 16.00 Knínice – SK
So 17. 5. 17.00 SK – Doubravice	Ne 11. 5. 16.30 Bořitov – SK
So 31. 5. 17.00 SK – Vysočany/Šošůvka	So 24. 5. 17.00 Ráječko B – SK
	So 7. 6. 15.00 Lipůvka – SK

Střed Evropy

Bez velkého přemýšlení by člověk předpokládal, že Evropa má jen jeden střed a že ho dnes není obtížné stanovit. Jenže ve skutečnosti je míst prohlášených za střed Evropy dvacet jedna, z toho třináct na území naší republiky. V době, kdy máme všichni přístup k satelitním snímkům, je to překvapivé. Nebo není? Zájemci o tuto atrakci volili různé způsoby výpočtu, možná si vědomě vybírali takový výpočet, který střed kontinentu umístil tam, kde ho chtěli mít. Za střed Evropy můžeme považovat bod, který má nejmenší vzdálenost od nejvzdálenějších bodů povrchu Evropy (do toho můžeme a nemusíme započítat i ostrovy), nebo místo, které má nejbližší ke všem mořím omývajícím náš kontinent, záleží i na tom, jestli do Evropy počítáme Rusko, může to být těžiště plochy vymezené plochou Evropy...

Poslední zmíněný postup zvolili v roce 1989 francouzští geografové a vypočítali, že střed Evropy je v Litevské republice, 26 km severně od hlavního města Vilniusu u vesnice Purnuškes. Přesné místo je označeno balvanem, který tam v době ledové dopravil ledovec, aniž by věděl, jak přesně se trefil.

Litva je poměrně plochá země, nejvyšší „hora“ má vrchol ve výšce 294 m. n. m. Mají tam však také jinou horu, která ční nad okolím jen několik metrů, ale svým významem a počtem návštěvníků tu nejvyšší velmi výrazně přesahuje. Najdeme ji 11 km na severovýchod od krajského města Šiauliai na severu Litvy. Nemůžeme ji přehlédnout, protože na tom malém kopecu stojí tisíce křížů rozličného provedení a velikosti. První z nich byly vztyčeny na památku obětí povstání proti anexi země carským Ruskem roku 1831, další přibýly ze stejného důvodu v roce 1863.

Na začátku 20. století tam stála asi stovka křížů.

Na základě paktu Ribbentrop-Molotov, který byl podepsán mezi nacistickým Německem a Sovětským svazem v srpnu 1939, těsně před vypuknutím druhé světové války, 16. června 1940 sovětská vláda předala vládě této pobaltské republiky nótu, v níž ji obviňovala z porušování smluv o vzájemné pomoci. Následoval vpád Rudé armády a pokus přemístit všechny původní obyvatele Litvy na Sibiř a nabídnout Litvu, v ruských očích „zemi hojnosti“, svým prominentům. Sověti stihli odvléci asi 700.000 lidí, desetinu obyvatel, pak to ovšem vzdali, protože do Litvy se nikdo nechtěl stěhovat. Lidé se totiž báli partyzánů, se kterými si sovětská vláda nedokázala poradit. S odvečenými Rusové zacházeli stejně jako nacisté se Židy za 2. světové války. Za mnohé z odvečených postavil někdo kříž na Hoře křížů. V roce 2000 jsme se tam setkali se ženou, která zažila násilný odsun na vlastní kůži, ale přežila díky tomu, že z lágru jako šestnáctiletá utekla, sama přešla 1600 km přes Sibiř a přihlásila se úřadům pod vymyšlenou identitou. Rusové několikrát srovnali toto památné místo se zemí, ale vždy bylo během několika dnů obnoveno. Dnes už tam, Bohu díky, další velké kříže nepřibývají a snad to tak zůstane. Ale přibývají tam malé křížky pověšené na těch velkých jako památka na lidi zemřelé přirozenou smrtí po osamostatnění Litvy v roce 1990. Je tím srozumitelně vyjádřeno, že z obětí předků vyrůstají nové generace. Ani my bychom neměli zapomínat na nedávnou minulost. Sice u nás nemáme horu křížů jako pietní místo, ale těch, kteří by si zasloužili mít na takovém místě kříž, je dost na to, aby se naše hora křížů vyrovnala té litevské.

Zaujal mě i jiný způsob projevení vděčnosti litevců za dosaženou svobodu – velká péče o to, aby jejich země byla čistá. Při loňské návštěvě jsme v Litvě strávili týden, navštívili jsme několik zajímavých míst a nikde jsme neviděli odhozený papírek, sáček nebo kapesník, nedopalek cigarety, o „petkách“ a větším odpadu ani nemluví. Ani ve městech, ani v přírodě, ani v přístavu, ani na pláži... Nemusí pořádat úklidové dny, protože není co uklízet. Nedohlíží na to policie, nemají nikde kamery, které by je hlídaly. Obyvatelé

Litvy tak se samozřejmostí projevují lásku ke své zemi a vděčnost za svobodu. Není důležité vědět, kde je střed Evropy jako přesně spočítané a řádně označené místo. Důležité je vědět, že i my máme za co být vděční a tuto vděčnost projevovat navenek i jinak než pomníky a státními svátky. Místa, na kterých se to děje, si zaslouží označení střed Evropy více než místa, na která to shodou okolností geograficky vyšlo.

Václav Trmač, farář

Kroniky vyprávějí aneb „Život je jedno velké divadlo“...

Námět dnešního povídání vznikl v souvislosti s představením našich ochotníků z divadelního spolku Vlastimil. Jejich fraška „Amatéri“, která v mnoha reprízách bavila po celou zimu stovky diváků z blízkého i dalekého okolí, byla opravdu balzámem na všední starosti, odlehčením a zpříjemněním zimních podvečerů. Vlastimil je spolek s dlouholetou tradicí, jehož kořeny prorůstají do let dávno minulých. Kde a jak to všechno začalo? Pomocí kronik se pokusím aspoň zkrátce odpovědět...

Roku 1963 slavil Vlastimil 100 let od svého vzniku a kronika píše o tomto výročí toto:

Již v padesátých letech minulého století byly Jedovnice uvědoměným městečkem. Odebíralo se mj. 6 výtisků Havlíčkova Slovana. Říjnovým diplomem r. 1860 bylo prohlášeno Rakousko-Uhersko státem konstitučním, všem národům příslibem rovnoprávnost jazyková, ve školách, na úřadech i ve veřejném životě. Na mnoha místech jsou zakládány čtenářské a pěvecké spolky. Jedovnice nezůstaly pozadu. 5. 7. 1863 konala se v Brně slavnost tisícileté památky příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Moravu. Z Jedovnic se

této slavnosti zúčastnilo 20 občanů na koních, které vedl jedovnický lékař Písařík. Tam viděli velké množství nadšených mužů a žen ze všech slovanských národů, a to je tak nadchlo, že si umínili i v Jedovnicích založit spolek, ve kterém by se v národní horlivosti povzbuzovali. A tak 15. listopadu 1863 sešli se někteří občané v domě v hostinci Josefa Nezvala, č. p. 40 (hostinec U lipky, dnešní dům u Šíblů), a tam za přítomnosti panského komisaře založili čtenářsko-pěvecký spolek Vlastimil. Předsedou byl jednomyslně zvolen Antonín Ševčík, mydlář, č. p. 73 (mimo jiné v letech 1860–1882 starosta Jedovnic, který nechal odstranit v obci veškeré nápisy a ukazatele německé). Ještě ten den se přihlásilo do spolku 50 občanů. Největší zásluhu na založení měl jedovnický rodák F. B. Ševčík.

Spolek odebíral různé časopisy, zřízena byla pěkná knihovna, pořádány ušlechtilé taneční zábavy, divadelní představení, přednášky, přátelské večírky. Každou neděli se členové spolku scházeli k dýchánkům, při nichž se přednášelo, četlo, vyprávělo, recitovalo a zpívalo. Dýchánků se účastnily také manželky členů. Bylo pořízeno jeviště a 31. 12. 1868 sehráno první skutečné představení, jehož režisérem byl Em. Ševčík.

Roku 1899 bylo jeviště opraveno a dekorace přemalovány, r. 1911 pořízeno jeviště nové za 600 korun. Poprvé se na něm hrálo 9. 4. 1911. Od roku 1897 do roku 1913 bylo sehráno 28 divadelních představení.

Spolek působil v obci až do 1. světové války, ta ukončila činnost spolku i všechny veřejné akce v obci. Velkého oživení dosáhl Vlastimil až v době okupace, kdy se stává hlavní činností hraní divadel. Je lépe vybaveno jeviště u Šimáků. Po únorových událostech r. 1948 nastává období, kdy se Vlastimil vytrácí z kulturního života a po 90 letech své činnosti ustává ve své práci. Jeho působnost byla obnovena až po letech za přispění zástupce ředitele školy Fr. Štycha, který na jaře r. 1974 nacvičil pohádku Fr. Hrubína „Sněhurka, zvířátka a sedm mužičků“. Po představení se sešli účinkující a někteří občané v restauraci Olšovec č. p. 3, kde se hovořilo o historii spolku. Po besedě bylo dohodnuto obnovit činnost spolku jako divadelního souboru osvětové besedy. Předsedou byl zvolen opět J. Nezval, č. 415, který byl posledním předsedou spolku, než tento uveden byl do klidu. Po něm později funkci předsedy převzala Vlasta Daňková, č. p. 502, která je předsedkyní dodnes.

V kronikách je zaznamenáno každý rok to nejdůležitější z činnosti spolku Vlastimil, ale dvě brožurky vydané v r. 1983 a 1993 poskytují mnohem podrobnější informace. Co říci závěrem? Po obnovení činnosti spolku se zamýšlí tehdejší pan kronikář nad jeho budoucností následující větou:

... je pochopitelné, že dnes jsou jiné podmínky, než byly v době II. světové války, kdy se projevovalo vlastenecké smýšlení. Dnes mají naši občané možnost vidět v televizi divadelní hry profesionálních souborů. A tak teprve budoucnost ukáže možnosti ochotnického divadelnictví.

No a jak budoucnost ukázala a dnes můžeme s naprostou jistotou říct, spolek Vlastimil od té doby funguje, má na svém kontě nemálo krásných představení,

hodně spokojených diváků a dělá dobré jméno jak svým zakladatelům, tak své obci. Vyjmenovat tady všechny hry a všechny členy, kteří se o dobré jméno Vlastimila zasloužili, je při nejlepší vůli nemožné. Velké poděkování patří v každém případě těm, kteří s myšlenkou založit spolek přišli, prosadili ji a i v nelehkých dobách přinášeli osvětu i naději. Stejně tak i jejich pokračovatelům v novodobé historii, zejména p. Františku Štychovi, který divadlu věnoval spoustu svého času a dnes už režíruje divadelní hry někde na nebesích, kde mu určitě asistuje i Jarek Zelinka.

Věkové spektrum současného souboru je velice pestré. S nadšením vedle sebe hrají jak dvacetiletí, tak jejich o desítky let starší kolegové, což je nejlepším dokladem toho, že Vlastimil pokračuje ve svém poslání. Na závěr nejde nezmínit jméno Marie Janíčkové, která se od r. 1994 podepsala pod dvacet autorských her a působí nejen jako autorka, ale i režisérka a herečka! Těm všem patří náš potlesk, těm všem patří náš dík!

O divadelním spolku Vlastimil by se dalo napsat ještě mnohé. Snad se podařilo shrnout to nejpodstatnější. Závěrem je na místě vyslovit poděkování za čas, který ochotníci tomuto krásnému koníčku věnují, za optimismus a pohodu, které z jeviště rozdávají. Neboť co je krásnějšího a potřebnějšího než okořenit život radostí a úsměvem?

Věkově je Vlastimil už kmetem! Ale je to kmet s veselou tváří a nezbyvá, než mu popřát stálý dostatek elánu a nadšení. Život je jedno velké divadlo! Za každým divadelním kusem se ale jednou zatáhne opona... Takže nezbyvá než v samotném závěru tohoto divadelního vzpomínání konstatovat:

Praha má Národní, Brno Mahenovo – my máme Vlastimila!!! A není to vůbec málo!!!

Jitka Koutná, kronikářka

30. výročí úmrtí P. Františka Vavříčka

25. ledna uplynulo 30 let od úmrtí P. Františka Vavříčka, odvážného moravského kněze, který se svými farníky dokázal velké věci v době náboženské nesvobody a útlaku.

Nejednalo se jen o stavby, ale i společenství na jedovnické faře. Do těch odvážných staveb se pustil ve věku, kdy většina lidí spíš myslí už na odpočinek a klidné stáří.

Dovolte pár vzpomínek, jak mně utkvěly v paměti. Když se po gymnáziu rozhodoval, čím bude, jeho nejlepší kamarád řekl, že on bude lékařem, aby mohl pomáhat lidem. Pan farář Vavříček mu tehdy řekl, že bude knězem, aby mohl pomáhat i tam, kde lékař už pomoci nemůže.

Vzpomínala farní hospodyně, že za války byl jako kaplan přeložen z farnosti, kde pak jeho nástupce ukrýval na faře partyzány, a byl za to gestapem umučen. Říkala: „Ještě že ho před tím přeložili, on by je určitě schovával taky.“

Když po vzniku Jednotného zemědělského družstva chodil pomáhat farní hospodyně do družstva, nemohli tehdejší páni říct, že se bojí práce a žije na úkor pracujícího lidu. Pocházel totiž z prostých poměrů a z chudého kraje, a práce se proto nebál. Jednou na farské louce u rybníka otáčel koně s povozem plným sena, a pořád je nemohl stočit. Řekl tehdejšímu kaplanovi Zouharovi: „Josef, zkus to ty, já jsem jen syn domkáře, ty ale pocházíš z velkého hospodářství, ty to zvládneš.“

Když se zavádělo dobrovolné dárcovství krve, lidé se odběrů ze žíly báli. V Jedovnicích šla osvěta snadněji, farář šel totiž příkladem – byla to přece samozřejmě služba bližnímu.

Když křtil dítě rodičů, kteří nebyli úplní „vzornáci“, říkal, že křtí a vítá do církve dítě, které za rodinu nemůže.

Když děti běhaly po kostele, říkal, že každý chválí Pána po svém, místní se poklidně modlí, černoši tančí a křepčí a ... malé děti běhají po kostele.

Když ženy nutily chlapům bylinky formou čajů a lektvarů a ti se tomu bránili, říkal, že se byliny musí patřičně podat, a vyluhoval je ve slivovici. Jeho hořká bylina byla vyhlášená.

Když si jeho spolužák Ludvík Horký (za socialismu nejvyšší církevní představitel diecéze) koupil v Tuzexu nejlepší koňak, prý na srdeční arytmií dle rady lékařů, tak mu říkal: „Viš, Ludvíku, ty seš pán na Petrově a koupil sis na arytmií drahý koňak a užíváš ho z povinnosti. Já jsem jen prostý venkovský farář, a tak mně musí na arytmií místo koňaku stačit jen štamplička slivovice z farské zahrady, dávám si ji ale na rozdíl od tebe s chutí.“

Uměl poutavě vyprávět, posluchači z řad ministrantů ani nedutali. Jednou vyprávěl o nějakém svatém (Klement Maria Hofbauer), který každý den dopoledne žebrol pro potřebné ze sirotčince, aby měli něco málo k obědu. Když mu jeden boháč arogantně plivnul do tváře, světec mu řekl: „Tos dal mně. A co pošleš těm chudákům?“ Boháč se zastyděl a věnoval měsíc zlatáků. Parte P. Františka Vavříčka začínalo slovy: „V radostné službě Bohu a lidem prožil svůj kněžský život...“ Bylo to tak, v úctě ho měli nejen věřící, ale i nevěřící. RIP.

Ing. Josef Matuška, ministrant a později i řidič

80. výročí konce 2. světové války

Již brzy si připomeneme výročí konce 2. světové války v Evropě. Dobu, kterou toužebně vyhlížely miliony lidí, dobu radosti a nadějí, že se hrůzy války a okupace již nebudou opakovat.

Z události často připomínané a v myslích lidí živé se – zejména pro mladší generace – postupně stává téměř prehistorie. A protože „nové je i to, co se zapomnělo“, mohou snad připomenout dva starší příspěvky z našeho zpravodaje:

Za náletů na faře (č. 5–6/2011)

Jistě nezapomenutelnými zůstanou pro nás všechny chvíle těch posledních 14 dnů války strávených ve sklepích a v protiletectvých úkrytech. Tím více tyto dny zůstanou vryty v paměť nám, kteří jsme byli skryti na faře, proměněné v nemocnici, a slyšeli nářek raněných, vzdechy umírajících i pláč pozůstalých. Bylo tam tehdy skryto na 120 lidí, z nichž bylo asi 20 raněných a tolikéž starých a neduživých. 6 raněných tam svému zranění podleгло. Dojalo jistě každého až k slzám, jak přímo hrdinně se loučil se svými drahými umírající pan Povolný, jak trpělivě snášeli svoje bolesti i ostatní zranění, či jak obětavě je jejich příbuzní obsluhovali. Zažili jsme tam však i veselé chvílky, kdy dobíral si jeden druhého, kdy odvážnější si dělali smích z bázlivců atd. Pobavit nás dovedli i Maďaři s protiletadlovým dělem u kostela pod lipami usazení, kteří nám už předem za krapku truňku svatosvatě slíbili, že nevystřelí, a také nevystřelili. Že už byli unaveni válkou, bylo vidět také z toho, že by byli snad všechno prodali či vyměnili, jen aby mohli prázdní utéct domů. Napřed jim stačil za úkryt kraj kostela, později, když je tam v blízkosti našlo několik bomb a jednoho z nich těžce zranilo, skrývali se aspoň na chodbě fary. Jest-li pak si ještě někdo pamatuje na několik maďarských slov, která jsme se tam naučili? Slovo „vidas“, kterým nám vždy svědomitě ohlašovali blížící se nálet, jistě nezapomeneme.

Méně veselé bylo, když jsme jednou odpoledne při pohřbu (ostatní pohřby jsme už z opatrnosti konali večer) s jedním 50letým ministrantem z Jedovnic utíkali ze hřbitova a sotva jsme zapadli do fary, dvě mohutné rány jí otřáslly až do základů. To dvě bomby padly téměř na místo našeho pohřbu na hřbitově. Tehdy jsme však dovedli ocenit důkladnost, s jakou byla před 160 léty fara postavena. Mohli jsme se docela volně pohybovat v přízemí se zazděnými okny beze strachu, že se nám něco stane.

Poznámka: Tato vzpomínka byla otištěna ve druhém „Pozdravu jedovnickým farníkům“, který v září 1945 vydal farní úřad Jedovnice. Autorem je s největší pravděpodobností tehdejší kaplan P. Josef Zouhar.

Nálety na Jedovnice v dubnu 1945 (č. 3–4/2012)

Nálety zaznamenal v první obecní kronice na stranách 135 až 139 kronikář Josef Skoták:

„Zemědělci pospíchali s polními pracemi, takže v 1. polovici dubna bylo z valné části zaseto i zasázeny brambory. Lidé se zásobili pro všechny případy, kuřivo se dávalo měsíc dopředu pro nebezpečí přepadení trafik partyzány.

Tehdy již Rudá armáda postupuje k Brnu. V továrnách se přestalo pracovat. 22. dubna vyhlášen výjimečný stav. Policejní hodina od půl 21. do 5. hodiny ranní. Jedovnicemi projíždějí prchající silné německé oddíly směrem na západ. Brno obsazeno Rudou armádou, je slyšet dunění děl a střelbu, v noci je vidět záře od požárů, přicházejí první ranění a letadla ruská manévrují nad krajem, roste stísněnost. Je vidět také, jak Němci honí stáda nakradeného hovězího dobytka.

Dne 25. dubna byly Jedovnice napadeny letectvem Rudé armády. Kolem 10. hodiny byly shozeny první tříštivé bomby. Účinek byl strašný. Lidí se zmocnila zmatenost a hromadně opouštěli svoje obydli. Vzal

každý s sebou jen to nejpotřebnější. Utíkali do Veselce, lesů, polí a do skalních jeskyní v Propadání, ano, i do Punkevních a ostrovských, většina se ukryvala v domovních sklepech. Nálety trvaly několik dní po sobě, a sice 25., 26., 28. a 29. dubna. Starší ženy se ve sklepech a úkrytech modlily, prosíce Boha o záchranu. Byli mrtví a ranění, hmotné škody velké. Při náletech padli: Josef Němec z č. 120 (*1930) 25. dubna; Eduard Kučera z č. 74 (*1940) 25. dubna; Antonín Doležel z č. 357 (*1888) 25. dubna; Františka Němcová z č. 171 (*1857) 25. dubna; Emilie Pavloňová z č. 230 (*1866) 25. dubna; Metoděj Musil z č. 347 (*1889) 28. dubna; František Povolný z č. 27 (*1902) 28. dubna; Anežka Peňázová z č. 230 (*1883) těžce raněna 25. dubna a zemřela 29. dubna; Eduard Zouhar z č. 14 (*1902) raněn těžce 25. dubna, zemřel 1. června; František Ševčík z Bukoviny č. 60 (*1916) padl 5. května. Ranění byli: Ivo Zavřel z č. 80 (*1919) 25. dubna; Jan Kučera z č. 68 (*1882) 25. dubna; Anna Musilová z č. 115 (*1885) 25. dubna; Božena Šebelová z č. 312 (*1911) 25. dubna; Anežka Peřínová z č. 312 (*1899) 25. dubna; Marie Peňázová z č. 290 (*1916) 25. dubna; Draha Sedláková z č. 78 (*1924) 25. dubna; Ludvík Peňáz z č. 290 (*1885) 25. dubna; Karla Musilová z č. 347 (*1922) 28. dubna.

Jakmile se vyskytli ranění, byl okamžitě zřízen na faře ve sklepech civilní lazaret, dobrovolně obsluhu raněným poskytli tam Josef Kotouček z č. 37 a porodní asistentka Anna Šebelová z č. 239. Lékařskou službou pověřen obvodní lékař MUDr. Josef Vašíček.

Leteckých bomb bylo svrženo na Jedovnice a katastr obce nejméně 100. Noci byly celkem klidné, avšak opuštěné a celkem nehlídané domky byly vystaveny drancování německých vojáků, takže muži se na noc vraceli z úkrytů domů.

Právě ve dnech náletů nařídila německá vojenská správa 15. pěší divise kopání zákopů. Nařízení se vztahovalo na všechny osoby mužského pohlaví od 16 do 60 let. V pádu nedostatečného počtu mužů budou na tyto

práce povolány ženy. Každým dnem jich bylo čím dál méně, neboť každý z nás již očekával blížící se konec.

Němci ustupují až k Proseči – Březina, ve kterémžto úseku se udrželi skoro 3 týdny. Rudá armáda velmi tvrdě bije do týla německých oddílů, především letectvem. Tím si vysvětlujeme bombardování v naší obci, jelikož tyto prchající vojenské jednotky Jedovnicemi projíždějí. Nejen, že byly vrhány tříštivé bomby, ale také zápalné, čímž vznikly velké hmotné škody na budovách. Tak 25. dubna zasažen dům Pavla Dvořáka č. 357, kde pobořen byl štít ze strany východní a zničeno uvnitř bytové zařízení. Na tomto místě padli Antonín Doležel a Josef Němec. 26. dubna zasaženo obydlí Vojtěcha Klímy č. 225 a Eduarda Nejezchleba č. 228. Vojtěchu Klímovi zničeno úplně všechno, poněvadž zásah byl přímý, Eduardu Nejezchlebovi z polovice. V týž den bylo poškozeno ještě stavení Boženy Pokorné č. 3, vyhořelo č. 43 Rudolfa Starého, hospodářské budovy a stroje č. 45 Jindřicha Jandourka, hospodářské budovy č. 98 Josef Vrtílka a obytný domek č. 113 Jana Musila shořel úplně do základů následkem shozených zápalných bomb; mnoho domů poškozeno.

V tyto dny k nám dorazily sanitní oddíly jako předvoj blízké fronty a postavily svůj stan na Převážce. Tam také pod Harbechem na poli Rudolfa Hrbotického jest pochováno 15 německých vojáků a 2 byli pohřbeni na místním hřbitově.

Poslední týden v dubnu se rozděloval cukr, a to 15 kg na osobu z důvodu vyprázdnění skladů; a vůbec obchody dávaly zboží dopředu z obavy požárů, bombardování, drancování atd. Lid se zásoboval hlavně chlebem. Zboží se vydávalo hlavně večer, kdy byl klid. Telefon již nefungoval, neboť okupanti již měli obsazen poštovní úřad.

1. května se rychle roznesla zpráva, že Hitler nežije. Lid přijal tuto zprávu s velkou radostí, neboť věděl, že on jest hlavním původcem

našeho utrpení. Mezi vojskem nastala rázem velká skleslost.“

Upřesňující informace sdělil ing. Felix Kuba z č. 270, kterému tehdy bylo necelých 10 let:

„Němci uvažovali vyhodit most přes přeliv Dymáku, proto kolem něj vykopali jámy pro uložení náloží. Nakonec tuto myšlenku opustili a vydali pokyn jámy zaházet – dělali to především lidé ze mlýna, byl jsem tam také. Během zahazování nečekaně přiletěla od lesa od Olšovce sovětská letadla a zahájila po nás střelbu. To byl první kontakt, začátek prvního náletu. Všichni se utíkali schovat, já také – ale zapomněl jsem tam lopatu a nerozumně jsem se pro ni vrátil. Tehdy byla kolem silnice svodidla z I-profilů, jeden z nich byl palubním kanónem prostřelen. Před střelbou se snažil schovat u zdi domku Dvořáků č. 357 mladý Josef Němec, tak tam po něm hodili

bombu. Letci házeli bomby a stříleli po všem, co se hnulo, i když museli vidět, že to jsou civilisté – tak byl třeba zraněn Ivík Zavřel, který si četl na zahradě. Proto také první den bylo nejvíc mrtvých a raněných, protože to nikdo nečekal a Sověti stříleli po všech bez rozdílu. V dalších dnech už byli lidé poučenější a ihned se schovávali do sklepů, také letci se zaměřovali už spíše na vojenské cíle. Třeba u studny na dvoře Julínkova mlýna byl zabit bombou německý voják, snad si tam umýval ešus, a s ním i drůbež, co byla na dvoře.“

Kronikář Alois Roudný zaznamenal, že důvodem bombardování bylo umístění německého velení v Jedovnicích, že první nálet přišel 25. dubna v 10 hodin a další nálet téhož dne odpoledne, kdy vyhořel dům č. 20 Jaroslava Chalupy a výše zmiňovaná č. 98 a 113.

Josef Plch

Padesátiletá historie jedovnického školství: mezi školními roky 1974/75 a 2024/25

V obecném pojetí jedovnického školství v městysi byly a jsou čtyři školy. Mateřská, základní, umělecká a průmyslová. Poslední dvě v našem městysi sice sídlí, jejich zřizovatelem je však krajský úřad. Městys Jedovnice zřizuje pouze „mateřinku“ a „základku“. Někdejší žáci těchto dvou škol z doby před padesáti roky a dříve jsou dnes občané ve věku pětadesáti let a starší. Snad si vzpomenou, jak s maminkou každé ráno šlapali po velmi náročných schodech na Větrák, k budově základní školy č. p. 401, v jejímž levém křídle v přízemí za šatnami je maminka předala ředitelce mateřské školy, paní Heleně Šiblové. Děti mladšího školního věku základní školy to měly blíže. Na Havlíčkově náměstí v budově č. p. 124 měly po skončení vyučování možnost pobývat ve školní družině s vychovatelkou, paní Annou Kocmanovou.

Během prázdnin v roce 1974 se však vše podstatně změnilo.

Interiér budovy č. p. 124 byl přebudován. V poschodí vznikly dvě zrcadlově umístěné a stejně upravené herny pro děti, které oddělovala prosklená učitelská místnost. Ve své době byly mimořádně moderní a účelné.

Pět tříd prvního stupně základní školy se přestěhovalo do budovy č. p. 401 Nad Rybníkem, ve které v důsledku značného přetížení muselo dojít ke zvýšení počtu učeben, a to úpravou chodeb na až tři průchozí učebny za sebou. S lidovou školou umění (dnes základní uměleckou) problémy nebyly, pro ni se v odpoledních hodinách volné místnosti vždy našly. Naopak velmi obtížné bylo včlenit téměř třicet dvouhodin do týdenního rozvrhu tělocvičny.

Velká změna se uskutečnila také v personálním obsazení základní školy. V průběhu prázdnin skončil ve funkci dosavadní ředitel Jiří Nahodil (z Boskovic), který odešel do Prahy. Ve jmenování nového vedení školy vznikl problém, jehož průběhu dodnes nerozumím, ukončen byl však tím způsobem, že do funkce měl být jmenován stávající zástupce, pan František Štych, který byl ochoten funkci převzít pouze pod podmínkou, že zástupce mu bude vykonávat ... Kdo, jsem se dozvěděl v polovině měsíce srpna, když před naším domem zastavilo bílé „emběčko“, ze kterého vystoupili školní inspektoři Vincenc Matuška a Marie Skálová. Ti mně přijeli sdělit, že 25. srpna nastoupím do funkce zástupce ředitele do Jedovnic. Sice jsem to rázně odmítl, avšak rozhodnutí školského úřadu bylo mocnější než moje nevěle. Jmenování podstatně změnilo moje i rodinné podmínky našeho života. Ve funkci

jsem působil do roku 1990 a po odvolání dále jako učitel až do opožděného odchodu do důchodu v roce 2001. Mrzí mne, že končím částí svého Curriculum vitae, ale tak to skutečně bylo.

Jsem přesvědčen, že základní škole Jedovnice jsem poskytl veškerou potřebnou iniciativu, že jsem jí byl ku prospěchu ve všech směrech, na což i po letech nakonec rád vzpomínám díky převážně dobrým vztahům členů učitelského sboru a uklízeček. Mezi těmi mně byly největší oporou paní Marie Tronečková a paní Marie Štreitová. Nezapomněl jsem ani na školníka, pana Miloslava Šimka. Tím ani v nejmenším neopomím další uklízečky, které se ve škole vystříдалy a za všech okolností udržovaly školu v patřičném pořádku a kterým tímto spolu se všemi učiteli blahopřeji k svátku Dne učitelů a školských pracovníků.

Ivo Máčel

Pozvánky

► **36. jedovnický jarní jarmark** proběhne v sobotu 5. dubna od 7.30 do 16 hodin v sále kulturního domu Jedovnice. Součástí jsou: burza knih, prodej knih, prodej regionální literatury, ukázka výroby kraslic a jejich výstava, prezentace řemesel, čerstvá zabijačka, tvořivá dílnička pro děti a další doprovodný program. Své zboží budou nabízet i soukromí prodejci (mýdla, dárkové zboží), produkty a výrobky nabídnou k prodeji také farmáři z Blanenska a Boskovicka.

► **Past na bludičku**, autorskou pohádku pro malé i velké diváky, uvádí Divadelní soubor Vlastimil v sobotu 17. května 2025 a neděli 18. května 2025. Začátek je vždy v 16 hodin, a to v kinosále kulturního domu Jedovnice. Předprodej bude zahájen v prodejně květin U Zelinků na náměstí v pondělí 14. dubna 2025.

► **Vztahy na úrovni**, divadelní představení, pro Vás připravuje Divadelní společnost HÁTA Praha, a to v kinosále kulturního domu Jedovnice v neděli 9. listopadu 2025. Představení začíná v 19 hodin. Předprodej vstupenek byl zahájen v Informačním středisku na náměstí (knihovna), tel. 723 205 622.

Ztráta sluchu

Ztráta sluchu nemusí znamenat ztrátu kontaktu se světem

Ztráta sluchu nemusí znamenat konec komunikace. Organizace Tichý svět, o.p.s., nabízí lidem se sluchovým postižením nácvik odezírání, které jim může v komunikaci pomoci. Navíc poskytuje poradenství, pomoc s výběrem kompenzačních a zvláštních pomůcek, podporu v překonávání bariér v důsledku sluchové ztráty či při vyřizování

spolek Restart pořádá

DEN PRO ZDRAVÍ

sobota **12. 4.** kulturní dům v Jedovnicích

15:00

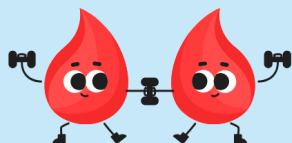
Osteoporóza a prevence

Přednáška **MUDr. Viktorie Procházkové** na téma osteoporóza, význam pohybu, výživy, prevence, minimalizace rizik pádu v domácích podmínkách, představení nového pracoviště **denzitometrie** v Jedovnicích.

Víš, jak zachránit život?

Přednáška pedagoga a zdravotnického záchranáře **PaedDr. Pavla Ondráčka, DiS.** na téma jak funguje IZS a **kardiopulmonální resuscitace**, včetně ukázky a tréninku na figurínách! Hravou formou, pro všechny věkové kategorie!

16:00

Registr dárců kostní dřeně

Informace pro zájemce - osobní konzultace s **Damaris Pospíšilovou** z Českého národního registru kostní dřeně. I ty se můžeš stát hrdinou...

Hygiena rukou a dezinfekce

Máš správně umyté ruce? Posviť si na ně! Speciální přístroj na kontrolu **správné dezinfekce a mytí rukou** ukáže, kde se nejvíc drží breberky.

DÁREK!

mary's
meals

a simple solution
to world hunger

Pomáhej s Mary's Meals!

Koordinátor celosvětového dobročinného hnutí Mary's Meals **Aleš Bláha Šnek** z blanenské Uličky představí **poslání organizace** a společně si uvaříme a ochutnáme kukuřično-sójovou **kaši likuní phala**.

úředních záležitostí. Poskytované služby jsou přizpůsobeny individuálním potřebám každého klienta, včetně seniorů, kteří se kromě ztráty sluchu často potýkají s osamělostí či obtížemi při práci s moderními technologiemi. Konzultace jsou poskytovány zdarma v kanceláři

na uvedené adrese nebo v terénu, a to v celém Jihomoravském kraji. Kontakt pro více informací: Mgr. Hana Šustková, Tichý svět, o.p.s., Josefská 612/15, 602 00 Brno | www.tichysvet.cz, e-mail: hana.sustkova@tichysvet.cz | mobil: 702 192 662.

RENOVACE DVEŘÍ A ZÁRUBNÍ

NEKUPUJTE DVEŘE
MY VÁM JE
ZRENOVUJEME
LEVNĚJI NEŽ NOVÉ
SE ZÁRUKOU
5 LET!!!

BEZ BOURÁNÍ

www.renovace-mrazek.cz
tel.: 604 821 159, 775 690 400

PB AHU Condition s.r.o.

Kompletní dodávka a montáž
klimatizačních a vzduchotechnických
systémů na klíč

Klimatizace
Vzduchotechnika
Rekuperace
Tepelná čerpadla
Servis
Projekce VZT a KLM

TEL: 774 199 489
E-MAIL: ctvrtecka@pbahu.cz
WEB: www.pbahucondition.cz

Stavební firma JAKOS Building s.r.o

Ing. Jakub Vlasák
+420 607 680 257
vlasak@jakosbuilding.cz

Oskár Hrnčirik
+420 721 835 007
hrncirik@jakosbuilding.cz

- Dotace
(kompletní vyřízení s možností realizace)
- Projekce
- Rekonstrukce
- Revitalizace
- Realizace všech stavebních prací

nová

zelená

úsporám

Tričko Unisex Malfini Classic - Královská modrá

zepředu

zezadu

RE/MAX
Alfa

**Realitní služby
a odhady nemovitostí**

Potřebuji odhad

Ing. Karel Hynšt

604 533 466

karel.hynst@re-max.cz

www.realityAdamov.cz